

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 72(1)

Izdan 1 novembra 1934.

PATENTNI SPIS BR. 11160

Frommer von Rudolf, maš. inženjer, Budapest, Mađarska.

Cilindrični zatvarač za puške repetirke.

Prijava od 27 septembra 1933.

Važi od 1 marta 1934.

Već su poznati cilindrični zatvarači, kod kojih je glava komore kao zaseban deo zabilježena spreda u komoru. Izrada ovih zatvarača je jednostavnija i jeftinija od izrade uobičajenih zatvarača, kod kojih komora i glava komore obrazuju jedan jedinstven komad. Osim toga, ovaj podeljeni raspored komore i glave komore pruža preim秉stvo, da kod makakve promene metka, komora može da ostane nepromjenjena, pri čemu se mora da izmeni samo glava komore, koju zabadamo u komoru, i koja odgovara novim metcima. Ovaj naročito jednostavni i povoljni raspored ipak se nije mogao zadržati, jer kod njega može da se dogodi i dogodilo se već, da strelac iz neobazrivosti uvede zatvarač bez glave komore u oružje i da sa takvim nepotpunim zatvaračem opali oružjem, usled čega bi morali da se dogode teški nesretni slučajevi.

Gore navedeni nedostatci primorali su stručne krugove da zatvaračevu komoru izrađuju iz jednog dela sa glavom komore, čime je pomenuti i veoma teški nedostatak potpuno isključen. Ekonomski i tehnička preim秉stva starijeg dvodelnog zatvarača ipak veoma opravdavaju njegovu ponovnu upotrebu, ali prirodno, pod takvim okolnostima, da se ranije pomenuti nedostatci ne mogu više da se ponove.

Predmetom pronalaska postiže se to na taj način, što se komora izrađuje tako, da se ona ni pod kakvim uslovima ne uvođi u oružje odn. ne može se uvesti u oružje, odn. oružje se ne može upotrebiti, kada komora nije snabdevana propisnom odgovarajućom glavom komore. Toga radi je na komori predviđen zaporni ili osiguravajući organ, koji iz komore strči tako, da

kada se glava komore ne nalazi potpuno propisno u komori, onda se ona ni pod kojim uslovima ne može uvesti u oružje. Na taj se način otstranjuju nesretni slučajevi, jer se rukovalac oružja potseća time, da dogod zatvarač nije u redu, da se isti prvo mora dovesti u red, jer se inače zatvarač nemože upotrebiti. Ranije jednostavno, jeftinije i mnogostruku upotrebu pružajuće izvođenje je popravkom u smislu pronalaška, toliko usavršeno da pruža prema dosadanju izvođenju u svakom pogledu znatno preim秉stvo.

Gore pomenuti osiguravajući član biće u smislu pronalaška upotrebljen da glavu komore osigura od nenameravanog obrtanja u komori.

Pošto je novije oružje snabdeveno u cilju zaštite od nečistoće na pr. prašine, peska it.d. sa zaštitnim razvodnikom, koji na poznati način zajedno deluje sa zatvaračem, te se u smislu pronalaška osigurač može smestiti korisno i u cilju postizanja neosporne sigurnosti tako da on bude zaštitnim razvodnikom pokriven tako, da se do njega ne može dopreti kada je zaštitni razvodnik namešten t.j. da strelac sam ni namerno nema mogućnosti da nepotpuni zatvarač ugura u oružje.

Na priloženom načrtu je pretstavljen jedan oblik izvođenja predmeta pronalaška. Sl. 1 pokazuje delimični podužni presek zatvarača bez glave komore. Sl. 2 je isto to ali sa glavom komore uvedenom u komoru. Sl. 3 je presek po liniji I—I na sl. 1, i sl. 4 je presek po liniji II—II na sl. 2.

U kutiji 1 zatvarača vodi se komora 2, čija se drška 3 u osiguranom odn. ukočenom položaju zatvarača nalazi u zarezu 4.

U komori 2 nalazi se osiguračka poluge 7, koja može da se obrće oko čivije 5 i stoji pod uticajem opruge 6, koja teži navise da pritisne pravougli krak osiguračke poluge 7. Kada glava komore nije uvedena u komoru, to će se klaćenje poluge 7 usled opruge 6 ograničiti nosem 8, koji udara u zubac 9 komore 2. Na desnom kraku osiguračke poluge 7 nalazi se zubac 12, koji u položaju zatvarača prema sl. 1, t.j. sve dogod se još glava komore ne nalazi u komori, pod dejstvom opruge 6 udara o zid kutije 1 zatvarača i time sprečava uvođenje zatvarača u kutiju zatvarača. Dogod se zatvarač ne uvuče u oružje, oružje ne može da se upotrebi, i ne može se njime vršiti paljba.

Glava 10 komore (sl. 2) treba s predava se uvuče u komoru 2. Ako se glava komore nalazi na ispravnom mestu u komori, to ona pritiškuje nos 11 osiguračke poluge 7 na suprot delovanja opruge 6 na više tako, da zaporni zubac 12 osiguračke poluge 7 bude obrnut usled čega izlazi van zahvata sa kutijom 1 zatvarača, usled čega komora 2 može da se uvede bez smetnje u kutiju 1 zatvarača. Oružje se dakle može da upotrebljava samo kada je potpuno u redu njegov zatvarač, dakle samo uz potpunu sigurnost.

U obrnutom položaju osiguračke poluge 7 zaporni zubac 12 izlazi iz zupca 4 i ostalo prepusta drški 3.

Kao što se vidi iz sl. 2 i 4 na zadnjem kraju glave komore predviđena su dva zupca 15 i 16 u koje hvata nos 11 osiguračke poluge. Zupci kao i nos 11 su zaokrugljeni tako, da nos kod kočenja zatvarača, pri čemu se komora 2 obrne za 90° može da izade iz zubaca i opet može u njih da zahvati, pri čemu ipak ovaj raspored sprečava neželjeno okretanje glave komore u komori.

Radi postizanja pouzdanog trajnog ležišta poluge 7 i radi smeštanja spiralne opruge, 6 komora 2 se celishodno snabdeva pojačanjem 14.

Opisani osiguravajući uređaj nalazi se dakle za vreme upotrebe oružja stalno pod već pomenutim zaštitnim razvodnikom 13, te stoga strelec nije uopšte u mogućnosti da dospe do poluge 7 i da je dovede u

položaj predstavljen na sl. 2, a da se pri tome glava komore ne nalazi u redu u komori.

Patentni zahtevi:

1) Cilindrični zatvarač za puške repetirke sa glavom komore, koja se može zavesti u komoru, naznačen time, što ima zaporni ili osiguravajući član, koji uvođenje komore bez glave komore u kutiju zatvarača oružja sprečava time, što se isti udara u nepomični deo oružja, dok se taj osiguravajući član iz njegovog zapornog položaja dalje kreće glavom komore, koja je u komoru propisno zabodena, tako, da on više ne sprečava uvođenje komore u oružje.

2) Cilindrični zatvarač po zahtevu 1, naznačen time, što zaporni elemenat u njegovom zapornom položaju zajedno deluje sa kutijom zatvarača oružja.

3) Cilindrični zatvarač po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što je zaporni ili osigurački član obrazovan od dvokrake poluge, koja stoji pod uticajem opruge i koju opruga teži stalno da pritisne u zaporni položaj i koja se izvodi iz zapornog položaja glavom komore, koja je propisno ugurana u komoru zatvarača.

4) Cilindrični zatvarač po zahtevu 3, naznačen time, što je zaporni ili osigurački elemenat obrazovan od poluge (7), koja može da se obrće (klati) oko čepa (5) u komori (2) zatvarača i pod dejstvom opruge (6) svojim zapornim zupcem (12) udara o zid kutije (1) zatvarača u cilju kočenja, dok međutim kada nos (11) poluge (7) dođe u dodir sa uguranom glavom (10) komore, onda glava (10) pomoću nosa (11) tako obrne polugu (7), da njen zaporni zubac (12) dospe van pravca kutije (1) zatvarača.

5) Cilindrični zatvarač po zahtevima 1 do 4, naznačen time, što je zaporni odn. osigurački elemenat smešten pod zaštitnim razvodnikom oružja te je stoga nepristupačan za strelca.

6) Cilindrični zatvarač po zahtevima 1 do 5, naznačen time, što su na glavi komore predviđeni zupci (15, 16) u koje hvala osigurački elemenat (7) da bi se sprečilo nenameravano okretanje glave komore u komori.

Fig. 1

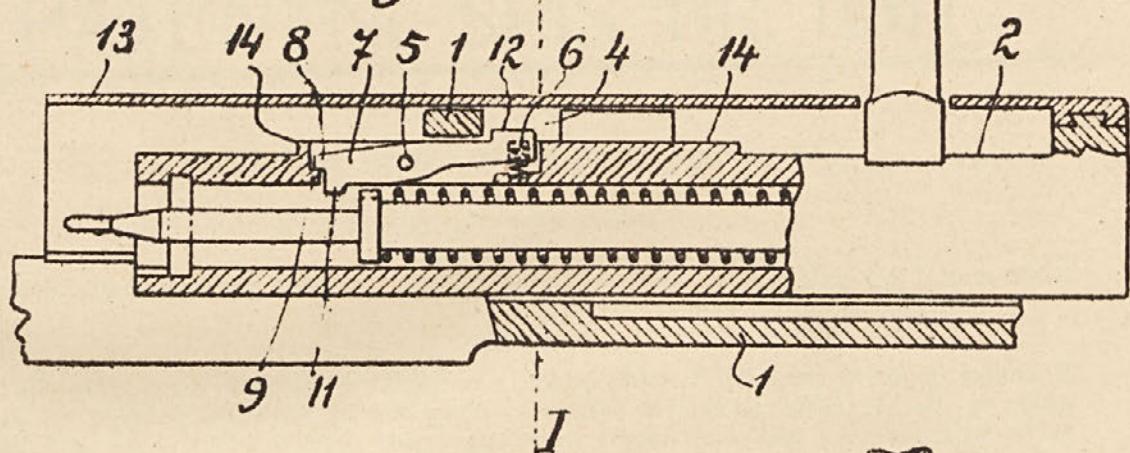

Fig. 2

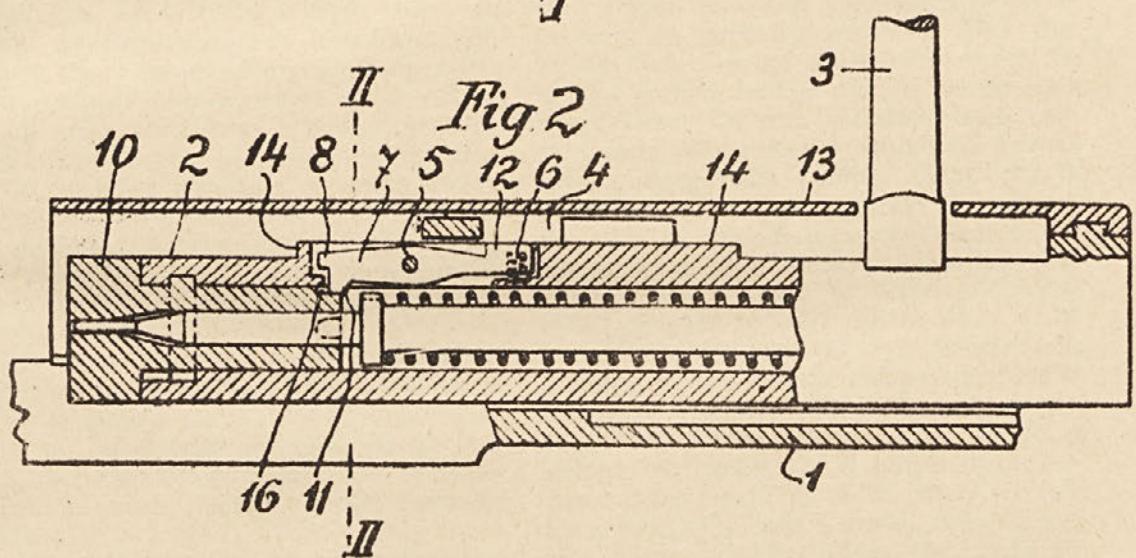

Fig. 3.

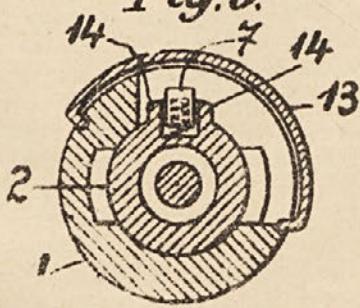

Fig. 4.

